

100 LET
požární ochrany
v Řitonicích

600 LET
založení obce

Slavných 100 let od založení požární ochrany v Řitonicích a více než 600 let od založení obce

V letošním roce si připomínáme již sté výročí založení našeho místního požárního sboru. Od této historické minulosti až po dnešní současnost prošla požární ochrana velmi složitým vývojem. V dávných začátcích to byly primitivní hasební prostředky – dnes vlastníme vysoce moderní technickou vybavenost.

Děkujeme všem, kdo se v průběhu jednoho století nezištně podíleli na plodné práci ve prospěch svých spoluobčanů, celé obce i okolí, na zajištění soukromých, obecních a národních hodnot.

Z historie obce

Obec Řitonice (původně Žitonice) je velmi starobylá osada. První doklady o jejím vzniku se váží k roku 1352. Původní majitelé asi „nevelkého zboží“ nejsou známi. Známe však již majitele z roku 1362, tedy o deset let později. Byl jím Jan z Veselice. Na konci 14. a na začátku 15. století patřily Řitonice rodině panošů z Nechanic. Ti sice majetek spravovali, ale podle obvyklého způsobu zde nesídlili. Od roku 1406 byl majitelem Ctibor z Nechanic, pozdější patron kostela. Nedlouho poté, již v roce 1418, se „na listině majitelů“ objevuje jméno Jan Semečka ze Semčic (spolupatron kostela) a pan Rozvald z Ledec. Když v roce 1453 Jan Semečka ze Semčic zemřel, dostal Řitonice, „dvory kmetské s podacím kostelním“ v roce 1454 Jan Zajíc z Hasenburku a Kosti. V druhé polovině 15. století však již Řitonice patřily k panství březenskému. V roce 1497 byly připojeny opět ke Kosti, majitelem byl Lev z Rožmitálu a Blatné. Historické prameny říkají, že roku 1559 je držitelem většího dvorce kmetského Sigmund Grist z Louže. Za dva roky poté – roku 1561 – koupil Sigmund Grist z Louže za 200 kop českých grošů od Krištofa Lobkovice z Lobkovic vše, co k Řitonicům po tu dobu patřilo. Jeho synové pak majetek prodali roku 1576 Heřmanovi z Bubna, pánu na Skašově. Již za dva roky však Skašov - Řitonice koupila Eliška – purkraběnka z Domína. V té době bylo v Řitonicích 6 stavení – dvůr poplužní s podacím kostelem. Roku 1610 Jan Ondřej prodal Skašov - Řitonice Mikuláši Vratislavovi z Bubna. V třicetileté válce byla Švédy krajina zpustošena, ves Řitonice zanikla. O Řitonicích se hovoří až v roce 1660, kdy opět patřily s kostelem i poplužním dvorcem opět ke Březnu. Část obce však patřila kosteleckému panství a byla spolu se Skašovem v roce 1750 prodána za 156 tisíc zlatých Janu Adolfovi z Kounic.

Obec Řitonice neměla školu a učilo se po staveních. Později byla postavena škola dřevěná, ale ta nevyhovovala. Teprve v roce 1830 byla postavena řádná škola a v ní se vyučovalo až do školního roku 1975–1976!

V roce 1923 bylo ustaveno vodní družstvo. Při tom byl regulován vodní potok a byly odvodněny všechny pozemky. V prosinci 1928 začala elektrifikace obce. Tehdejší rozpočet zněl na 75 000 Kč.

Na konci 19. století – roku 1899 – byl založen spořitelni a záložní spolek – Kampelička.

V roce 1914–1918 – v době první světové války – padli z vojínů Fr. Bánta a Arnošt Brož na frontě italské, na ruské frontě byl zajat Jos. Volan.

V době druhé světové války – v letech 1938–1945 – padli za nacistické okupace a odvezení byli do koncentráku Osvětim Josef Novák, Josef a Otta Rupešovi – (otec a syn), Josef Tvaroh.

V roce 1948 bylo ustaveno družstvo druhého typu, v roce 1956 třetího typu s výměrou 120 hektarů. V roce 1959 byly sloučeny Řitonic – Skyšice, dále se sloučila Veselice s Rabakovem. Tato čtyři JZD mají výměru asi 600 hektarů, název JZD Veselice. V roce 1981 se toto družstvo spojilo s JZD Březno. Název družstva je JZD Mír Březno.

Od 1. 1. 1980 je sloučen Místní národní výbor Řitonic – Domousnice s názvem MNV Domousnice.

Dnešní obec má 41 čísel, z toho 24 čísel obývaných s 68 obyvateli. Ostatní domky slouží jako rekreační, většinou na víkend. Zbytek obce tvoří škola, fara, zbrojnice a 1 pohoř. č.

Z historie kostela

Kostel je nejstarší v okolí, jeho původ sahá do roku 1362. Kostelík sv. Havla s farou sloužil českobratrským bohoslužbám. V době třicetileté války byl zrušen. Po bitvě na Bílé hoře sloužil kostel římsko-katolické církvi, a to po patentu císaře Ferdinanda II., který nařídil, že žádný nekatolický člověk „trpěn býti nesmí“.

Lod' kostela je klenutá, byla dříve valeným v 17. stol. Hlavní oltář konsekrován roku 1655 a je zhotovený z pískovce. Některý z dárčejších vladyků – ještě husitských – daroval chrámu zvon s pěkným českým nápisem. Ještě na konci 19. století se kostel nazývá Havelský. V dnešní době, asi od začátku 20. století, je kostel zasvěcen svatému Štěpánovi.

V roce 1912 přispěla naše světoznámá pěvkyně Ema Destinová na kostelní varhany.

Historie požárního sboru

Sledovat a vypsát dějiny hasičského sboru v Řitonicích není jednoduché. Chybí totiž přesné a úplné historické podklady. Čerpáme jen kusé zprávy z kroniky obce, kde je podchyceno založení hasičského sboru. Dalším archívem je jednatelská kniha a kronika, která je založena od roku 1951, jiné archívni zprávy se nezachovaly.

Požární sbor – hasičský sbor byl založen v roce 1890 přes odpor vedení obce. Starostou obce byl tehdy Josef Fíla z č. 13. Sbor dobrovolných hasičů byl v roce 1890 založen učitelem Bervidem. Ten se také stal prvním velitelem. Prvním předsedou sboru byl Václav Sluka z č. 19, zapisovatelem řídící učitel Škoda, trubačem J. Votrubec z č. 18. Na prvního velitele, nadšeného hasiče, v paměti těch nejstarších zbyla vzpomínka na pochod jím složený a zhudebněný, který se dlouho hrával. Text se však asi nedochoval.

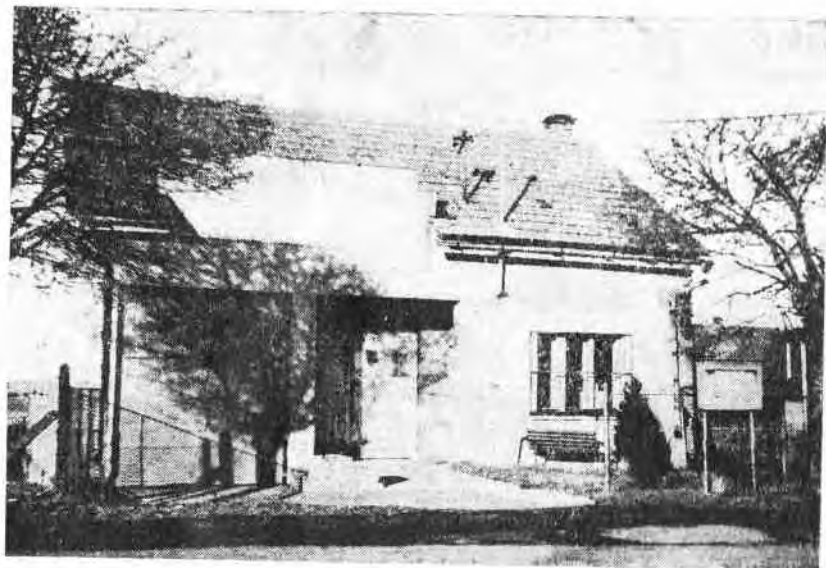
Firma Smekal – Smíchov dodala stroj – stříkačku. Stála tehdy 500 zlatých. Provázející strojní členy sboru seznámil s obsluhou a stroj vyzkoušel. Sešla se k tomu celá obec, muži, ženy i děti. Správce tehdejší farnosti stroj vysvětlil. Všichni přítomní – muži i ženy svorně čerpali tak vehementně, že podle svědectví účastníků byl stroj více ve vzduchu než na zemi. V únoru 1959 dostal požární sbor motorovou stříkačku.

Po učiteli Bervidovi byl velitelem po 25 let Josef Pavlíček – kovář, dále Josef Malik, Josef Pavlíček ml. a František Šíba.

V letech první poloviny 20. století sbor pořádal hasičský ples a přednášky.

Dnešní požární sbor věnuje na jaře pozornost úklidu obce a sběru starého železa. Provádí také preventivní prohlídky komínů a prevenci stříkačky. V květnu nebo začátkem června se sbor zúčastňuje okrskové soutěže – každý rok odjíždějí tři družstva, a to 2 družstva mužů a 1 družstvo žen. Tato družstva přijíždějí s dobrým umístěním, většinou v popředí. Ženy se zúčastnily i okresní soutěže, v roce 1972 se Skyšicích družstvo mužů zvítězilo. Na okresní soutěži v Dobrovici muži obsadili 12. místo.

Požárníci podnikli také dvakrát zájezd na Moravu, pomáhali na akcích při zvelebování obce (kanalizace, pomoc v zemědělství). Každý rok pořádají požární ples, který se vždy vydaří. V roce 1987–1989 pomáhali požárníci při odbahnění rybníka a při opravě hráze. Tuto práci prováděli spolu s podnikem Průmstav Mladá Boleslav.

PŘEHLED FUNKCIONÁŘŮ V LETECH 1951 – 1971 – 1990

Předseda	1951–1958	řídící učitel BUKVIČKA
	1958–1971	SLUKA JOSEF
Velitel	1956	HÁJEK JAROSLAV
	1956–1960	HÁJEK VÁCLAV
	1961–1971	VOKOUN JOSEF
Pokladník	1967	BANÝR JOSEF
	1968–1971	ŠIMÁČEK JAROSLAV
Jednatel	1951–1971	PAVLÍČEK JOSEF
Předseda	1971–1980	SLUKA JOSEF
	1980	ŠÍBA JOSEF
Velitel	1972–1980	ŠÍBA JOSEF
	1980	KLIKAR ZDENĚK
Jednatel	1971–1984	PAVLÍČEK JOSEF
	1984	ŠVORC RADOMÍR
Pokladní	1971–1988	ŠIMÁČEK JAROSLAV
	1989	ŠÍBOVÁ MARIE

Vydal SPO Řitovice.

Sepsal jednatel SPO Radomír Švorc z dostupných pamětních knih obce a požárníků.

Vytiskly Tiskařské závody, s. p., provoz 77, Mnichovo Hradiště.